

zDARma
verzia

Deti a LIEKY

Viete ich podať správne?

PharmDr. Lenka Bukvarová

Pri každej liekovej forme, či už kvapky, masti alebo čapíky, treba vedieť, ako ich správne dieťaťu aplikovať. **Nevhodným podaním sa môže ľahko stať, že sa do tela nedostane celá dávka lieku a liečba nebude účinná. V tom prípade ju možno budete musieť zopakovať, čo znamená zbytočnú záťaž na detský organizmus.**

Ako farmaceut som zástancom toho, aby boli lieky (nielen) deťom podávané len vtedy ak je to naozaj nevyhnutné. Ak taká situácia nastane, **správne podanie je kľúčom k efektívnej- a teda čo najkratšej liečbe.**

Príklad z mojej praxe:

„Tej mojej malej ten sprej absolútne nezaberá. Však má stále upchatý nos.“ Takto sa mi postťažovala jedna mamina v lekárni, ktorá dvojročnej dcérke striekala už druhý týždeň (!) sprej na uvoľnenie opuchu nosovej sliznice.

Chyba nebola v spreji, ani v dieťati. Akurát spôsob aplikácie bol nesprávny. Maminka sprej striekala do nosa kolmo, nie šikmo (na bočnú stranu nosa)- tam kde je naozaj potrebný.

No a sme doma. Účinná látka sa nedostala, kam mala. A teda ani nemohla fungovať. Dieťa sa dva týždne zbytočne stresovalo pri striekaní do nosa, ktoré mu aj tak nepomohlo.

Keď sme upravili spôsob použitia, sprej na druhý deň zabral, opuch sa uvoľnil a nos sa spriechodnil. (ak si nie ste ani vy istí, pozrite si [toto video](#))

Takýchto situácií je veľa.

Niekedy si maminky neprečítajú návod a niekedy ich aj návod sám pomýli (mnohé sú písané zbytočne zložito).

Podobne som už tisíckrát vysvetľovala *prečo nefungujú antibiotické kvapky v nose plnom soplíkov, prečo prvý pol centimeter očnej masti nesmie ísť do oka, prečo nesmie dieťa hneď piť, ak mu natriete gél na zúbky a mnoho ďalšieho.*

Tento e-book vysvetľuje **úplne presne postupy správneho podania liekov**. Napísala som ho, aby ste v čase potreby mali všetky informácie k dispozícii a nemuseli nikde narýchlo hľadať. Jednotlivé postupy som písala čo najjednoduchšie a bez zbytočných odborných termínov. Ide nám predsa o prax, nie o teóriu 😊

Verím, že Vám e-book pomôže, keď to bude najviac treba. V prípade otázok ma kontaktujte v [Messengeri](#), facebookovej skupine Lekárnik online na Webe zdravej rodiny alebo mailom na info@webzdravejrodiny.sk

PharmDr. Lenka Bukviarová

Zakladateľka projektu Web zdravej rodiny

[Viac o mne <<<](#)

TOTO DIELO JE CHRÁNENÉ
Autorským zákonom č. 185/2015 Z. z.

Dalo mi veľa práce napísať ho. Preto ho prosím ďalej ilegálne nešírte elektronickou ani inou formou.

Ak ho chcete posunúť kamarátkam, pošlite [im link na zDARma verziu Školy zdravia pre mamičky](#). Tak to bude fér ☺

ĎAKUJEME

SPRÁVNA APLIKÁCIA *nosných kvapiek*

Používajú sa už u najmenších detí. V bežných prípadoch ide o liečbu nádchy a prechladnutia. Pred každým použitím treba väčšinu kvapiek pretrepať. Ak sa uchovávajú v chladničke, zahrejte ich najskôr v dlani alebo ich vyložte von z chladničky aspoň na 15 minút. Chlad môže spôsobiť kýchanie a tým vypudenie kvapiek von z nosa. Dieťa musí mať pred podaním kvapiek vyčistený nos, v opačnom prípade sa účinná látka nemusí dostať na povrch sliznice. Dojčatá pri aplikácii ležia

s mierne zaklonenou hlavou, starším deťom môžete zakloniť hlavu v sede. Hlava má byť mierne otočená do strany, aby sa účinná látka dostala na nosové krídla - bočnú stranu nosa. Kvapkadlo zasunúť do nosnej dierky a kvapnite predpísaný počet kvapiek. Po podaní kvapiek je dobré, ak dieťa na minútu predkloníte – zabránite tak ich prehltnutiu. Ak dieťa nespolupracuje, je možné kvapnúť kvapky na vatovú tyčinku a ňou vytrieť nos. Po každom použití by sa mal aplikátor opláchnuť horúcou vodou. Ak sa kombinujú antibiotické kvapky a kvapky na upchatý nos, najskôr použite kvapky na upchatý nos, ktoré

stiahnutím sliznice zlepšia prístup pre antibiotické kvapky, ktoré podáte o niekoľko minút neskôr.

SPRÁVNA APLIKÁCIA *ušných kvapiek*

Ušné kvapky treba aplikovať dieťaťu ležiacemu na boku. Pred použitím jemne potiahnite ušný lalôčik smerom dolu dozadu, aby sa zvukovod uvoľnil. Jednu až dve hodiny po aplikácii nechajte dieťa ešte ležať, aby kvapky nevytekli. Upúšťajte sa od vkladania vaty, na ktorú sa kvapky dokvapávajú, pretože to môže spôsobiť poleptanie zvukovodu.

SPRÁVNNA APLIKÁCIA *očných kvapiek a mastí*

Tu platí zásada, aby ste sa aplikátorom nedotkli oka. Tak by sa totiž mohla do oka zaniest' ďalšia infekcia. Pri prvom použití očnej masti je potrebné asi 1 cm masti vytlačiť a zahodiť. Aplikovať očné lieky je vhodné v ľahu, prípadne v sede so zaklonenou hlavou. Pred samotným podaním si umyte ruky, jemne odtiahnite očné viečko a do priestoru spojivkového vaku kvapnite kvapku alebo vytlačte masť. Aspoň 2-3 minúty by malo mať dieťa zatvorené oko, aby sa liek rovnomerne rozptýlil. Aby kvapka nevytiekla, môžete jemne zatlačiť vnútorný kútik oka.

V plnej verzii e-booku si môžete prečítať podrobné postupy na správne podanie týchto liekových foriem:

- ✓ **Nosný sprej**
- ✓ **Čapíky**
- ✓ **Perorálne kvapky a sirupy**
- ✓ **Kloktadlá**
- ✓ **Pastilky**

NAJČASTEJŠIE PODÁVANÉ LIEKY V DETSKOM VEKU

Nie je jedno, akým spôsobom liek dieťaťu podáte. Treba zvoliť vhodný nápoj, čas podania, kombináciu a takisto vedieť, kam doma liek odložiť. Vo všeobecnosti platí uchovávať lieky mimo dosahu detí, v pôvodnom obale a nevystavovať ich priamemu slnečnému žiareniu. Informácie o lieku sa môžete dozvedieť u lekára, v lekárni a v príbalom letáku lieku. Každý liek je však špecifický a preto by ste ako rodičia o jeho správnom použití mali vedieť všetko.

Vitamín D

Vitamín D sa podáva deťom od narodenia do 2-3 rokov vrámci profylaxie (t.j. prevencie) rachitídy (krivice) a osteomalácie (mäknutia kostí). U detí starších ako jeden rok sa podáva najmä počas zimných mesiacov, kedy máme pobytu na slnku menej. Pomocou slnečného žiarenia sa totiž tento vitamín tvorí v organizme prirodzenou cestou.

Keďže ide o vitamín rozpustný v tuku, je dôležité podávať ho na lyžičke výlučne s mliekom, mliečnou kašou alebo iným tukom. Ak ho podávate dieťaťu vo fľaške mlieka, musí ju vypiť celú, avšak ani vtedy nemáte istotu, že sa kvapky vitamínu D nezachytili na stene fľaše. Dieťa tým pádom neužije celú dávku, čo pri dávkovaní 2 alebo 3 kvapky môže znamenať, že príde o tretinu alebo polovicu dávky a ľahko sa tak dopracujete k deficitu D

vitamínu. Podávať treba vždy presne ten počet kvapiek, ktorý určí lekár.

Fosfátový roztok

Fosfátový roztok sa používa na doplnenie fosfátov (pri ich nedostatku, tzv. hypofosfatémii). Fosfáty hrajú dôležitú úlohu v metabolizme vitamínu D, čo ide ruka v ruke so vstrebávaním vápnika. Fosfor samotný sa zúčastňuje výstavby kostí, zubov a DNA.

Roztok vám pripravia v lekární na základe lekárskeho predpisu do liekovky. Je potrebné držať ho v chladničke, najlepšie vo dverách. Ide totiž o vodný roztok, ktorý sa po čase pri izbovej teplote začína kaziť. Ak pred použitím vidíte vo fľaške kryštály, treba roztok pretrepať v rukách alebo zahriať na vodnom kúpeli až kým sa všetky kryštály nerozpustia. Až vtedy môžete roztok dieťaťu podať. Ak roztok naberáte do striekačky, všimnite si, že navrchu vzniká malá vzduchová bublina. To znamená, že do striekačky treba nabrať o 0,1 – 0,2 ml viac, aby dieťa dostalo plnú predpísanú dávku. Dávku zo striekačky je dobré podávať postupne po viacerých častiach (napr. po 0,5- 1 ml), nie celú naraz. Nielenže

predídete zabehnutiu, ale v prípade, že dieťa roztok vyplúje, budete približne vedieť aké množstvo ešte doplniť do striekačky.

V plnej verzii e-booku si môžete prečítať podrobné postupy na správne podanie ďalších často podávaných liekov:

- ✓ **Vitamín C**
- ✓ **Vitamín K**
- ✓ **Železo**
- ✓ **Antibiotiká**
- ✓ **Gély pri prerezávaní zúbkov**
- ✓ **Homeopatiká**

Úplnú verziu e-booku *Deti a lieky* (a mnoho ďalšieho) nájdete v spoplatnenom kurze *Škola zdravia pre mamičky*.

[Ako to v Škole zdravia funguje?](#)

Kto napísal tento e-book?

„Povoláním som doktorka farmácie so 7 ročnou praxou v lekárni. Okrem toho som mamou (zatiaľ) 1 dcérky a mamou úspešného projektu Web zdravej rodiny.“

[VIAC <<<](#)

TOTO DIELO JE CHRÁNENÉ
Autorským zákonom č. 185/2015 Z. z.

Dalo mi veľa práce napísať ho. Preto ho prosím ďalej ilegálne nešírte elektronickou ani inou formou.

Ak ho chcete posunúť kamarátkam, pošlite [im link na zDARma verziu Školy zdravia pre mamičky](#). Tak to bude fér ☺

ĎAKUJEME